

Matsikkerhet og flytinger

Webinar Matsikkerhet på asylmottak

Laura Terragni

LAURA TERRAGNI
FØRSTEAMANUENSIS
LTERRAGN@OSLOMET.NO

OSLOMET – STORBYUNIVERSITETET
(TIDL. HØGSKOLEN I OSLO OG AKERSHUS)
INSTITUTT FOR SYKEPLEIE OG HELSEFREMMENDE ARBEID

OSLO METROPOLITAN UNIVERSITY
STORBYUNIVERSITETET

4. Mai 2022

Samfunnsernæring ved OsloMet

– Å sikre god ernæring i befolkningen krever kunnskap

– Samfunnsernæring handler om hvordan mat og ernæring påvirker helse og sykdom. Vi jobber for å bedre ernæringssituasjonen for grupper og befolkninger, sier førsteamanuensis Laura Terragni som er ansvarlig for masterspesialiseringen i samfunnsernæring. Studiet tar du ved OsloMet.

Vi som jobber med samfunnsernæring brenner for å fremme muligheter for alle til å ha et sunt kosthold i tråd med egne preferanser, sier Terragni.

Mat og ernæring i sårbare situasjoner: fra flyktinger i Algerie til Flyktinger i Norge

Mat på asylmottak et tilbakevendende problem

Flere ganger de siste ukene har det vært eksempler på at asylsøkere klager over mat og hygiene på transittmottak eller såkalte akuttmottak i Norge.

Lørdag kveld protesterte rundt 60 av de 180 asylsøkerne på akuttmottaket Kolstad utenfor Sarpsborg på forholdene.

– Vi får dårlig med mat og det er ingen transport slik at vi kan komme oss til byen for å handle, fortalte en av asylsøkerne.

2015

Fikk ikke nok mat

– Den første dagen fikk vi ikke mat. Vi fikk veldig lite. Det var seks egg, et brød, en flaske melk, to gulrøtter, en løk. Hva kan man lage med det?

Matkassen til venstre er for to personer med seks poteter og seks egg.

FOTO: PRIVAT

Hun forteller at de etter hvert fikk matkuponger. Det var 100 kroner per person per døgn.

2022

Hva betyr å ha nok mat? Begrepet matsikkerhet

”Matsikkerhet eksisterer når alle mennesker til enhver tid har tilgang til **nok og trygg mat** for et **fullgodt kosthold** i tråd med behov og preferanser”

Dimensjoner av matsikkerhet

Tilgjengelighet

Tilgang

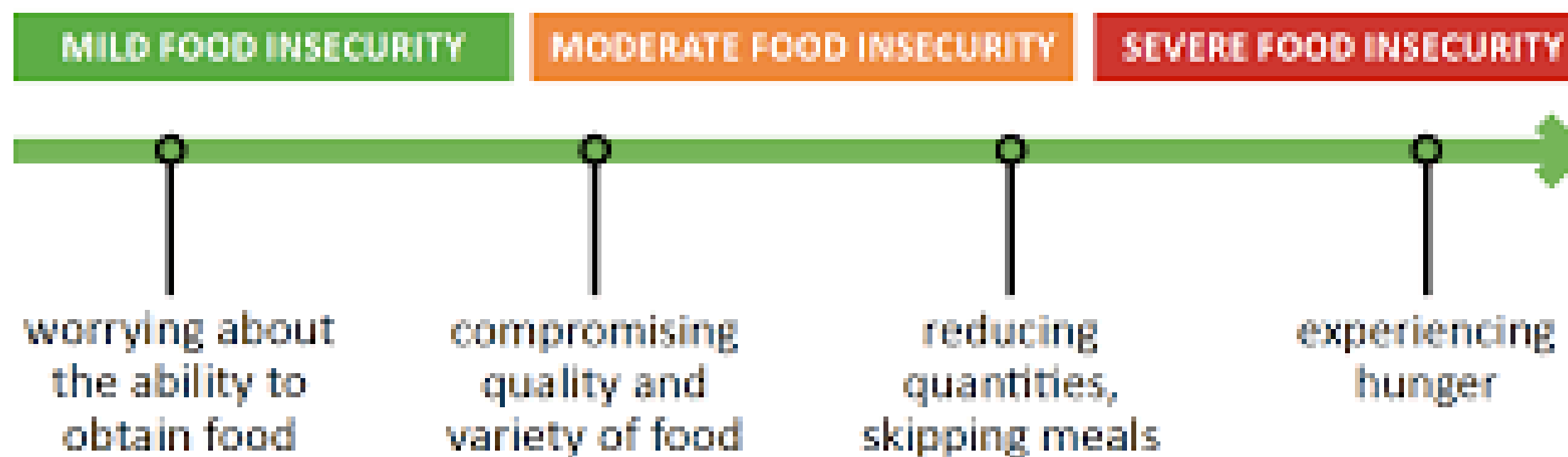

Stabilitet

Kompetanse

Ulike nivåer av matusikkerhet

WHAT IS FOOD INSECURITY?

Matusikkerhet på asylmottak: en norsk studie

Laura
Terragni
Sigrun
Henjum

Jorge Ida,
Helene, Aud
Marit

Kassie,
Dawid,
Khadra

sunn start

Oslo kommune
Helseetaten
Ressurssenter for migrasjonshelse

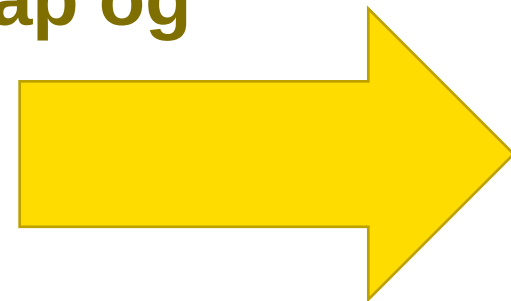

Oversikt over datagrunnlag

OSLOMET

- **Deltagende observasjon og kvalitative intervjuer**

- **Spørreskjema om matsikkerhet, matkunnskap og kosthold**

2016-2018

Ankomst og transitt
sentre

Sentralisert
mottak

Familier i
desentralisert
mottak

Unge menn
som har bodd i
mottak for
enslige
mindreårige

Spørreskjema i 8 asylmottak (205 voksne)

Utvikling og pilot-testing av «Sunn start på mottak intervensjon»
i 4 mottak

Hvem var respondenter?

- 36% kvinner og 64% menn
- 26% var fra Syria, etterfulgt av Eritrea (18%), Irak (11%) og Somalia (11%), Etiopia (9%)
- Nesten halvparten var single
- Gjennomsnittlig lengde i Norge 28 måneder

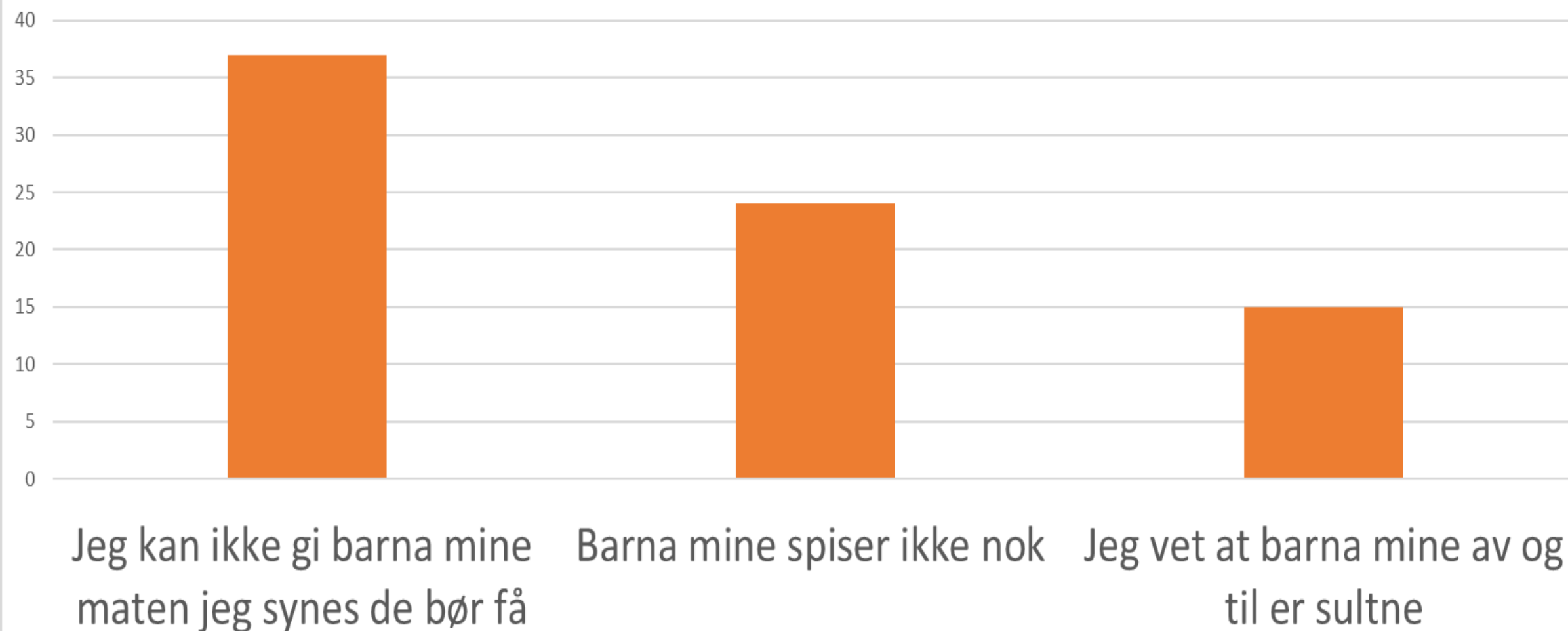

Sulter man på motakk?

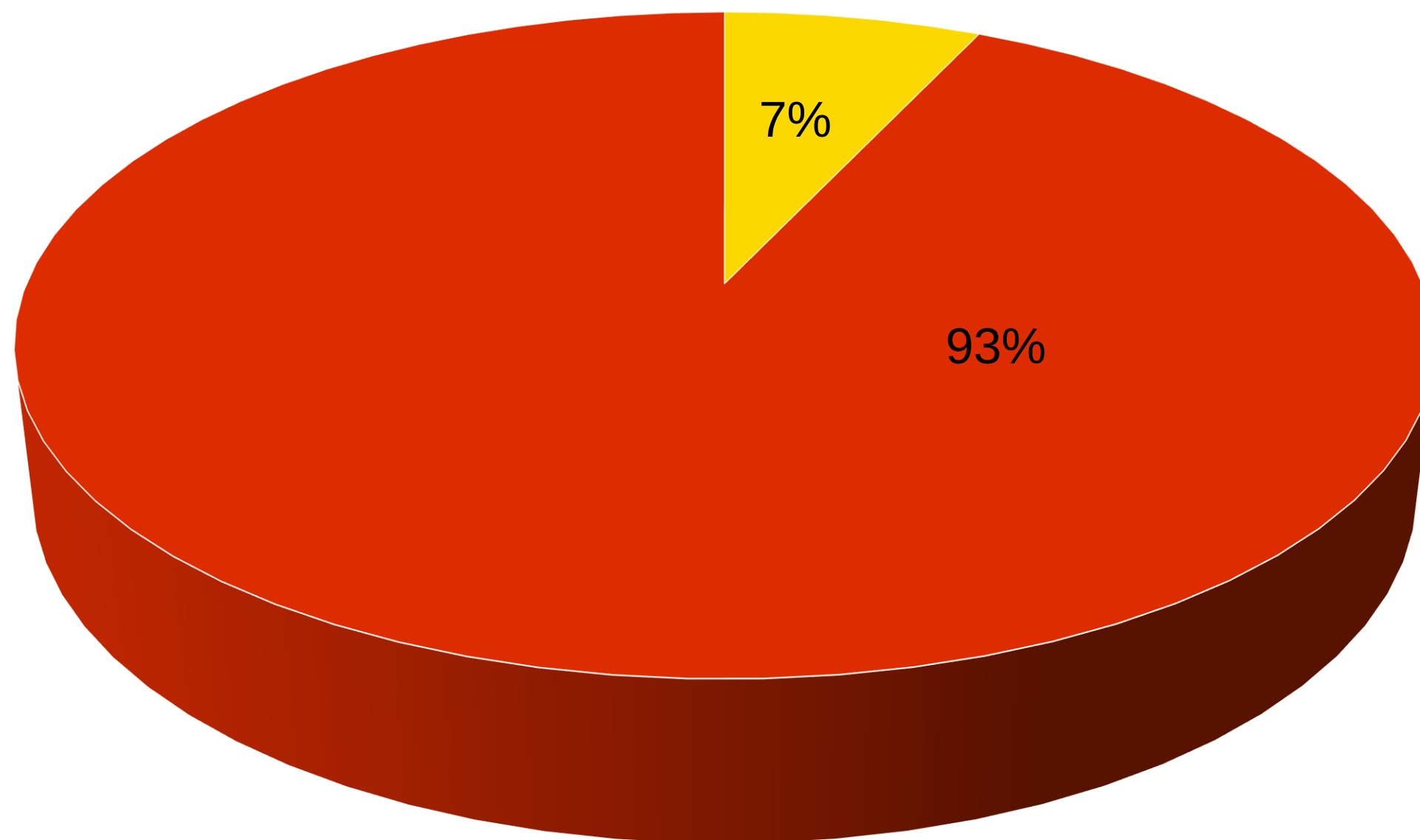

Sulter Barna?

(N=41)

Hvor mange opplever matusikkerhet?

■ matsikker ■ matusikker

Aspekter som påvirker kosthold på asylmottak

OSLOMET

- Strukturelle rammer
- Økonomi
- Muligheter til å lage mat og spise mat sammen
- Matkunnskap
- Sosiale nettverker

Strukturelle rammer

Regelverk: Asylmottak skal være et **enkelt**, men **akseptabelt** innkvarteringstilbud som sikrer beboernes grunnleggende behov, samt den enkeltes behov for trygghet og sikkerhet

År	Enslig voksen	Par	Tillegg pr. barn 6–10 år	Familie med to barn 6–10 år
1989	2 500	3 500	1 000	5 500
1992	2 700	3 800	1 100	6 000
1994	2 500	4 000	850	5 700
1996	2 500	4 200	1 100	6 400
2001	2 700	4 550	1 300	7 150
2002	2 790	4 700	1 340	7 380
2006	2 890	4 760	1 340	7 440
2007	2 990	4 990	1 400	7 790
2008	3 100	5 160	1 500	8 160
2009	3 200	5 310	1 550	8 410
2011	3 158	5 260	1 528	8 316
2012	3 220	5 360	1 560	8 480
2014	3 260	5 440	1 890	9 220
2015	2 920	4 940	1 930	8 800
2016 (5.10.)	2 340	4 440	1 740	7 920
2017 (30.6.)	2 404	4 564	1 788	8 140

When I go into the shops I see the fish and I
kiss it goodbye

The most important is that the
children get food. For us adults it is
not so important

Seeberg, M. L. (2017). Alt er relativt: ytelser til barnefamilier i norske asylmottak, 1989–2017. Tidsskrift for velferdsforskning, 20(04), 268-285.

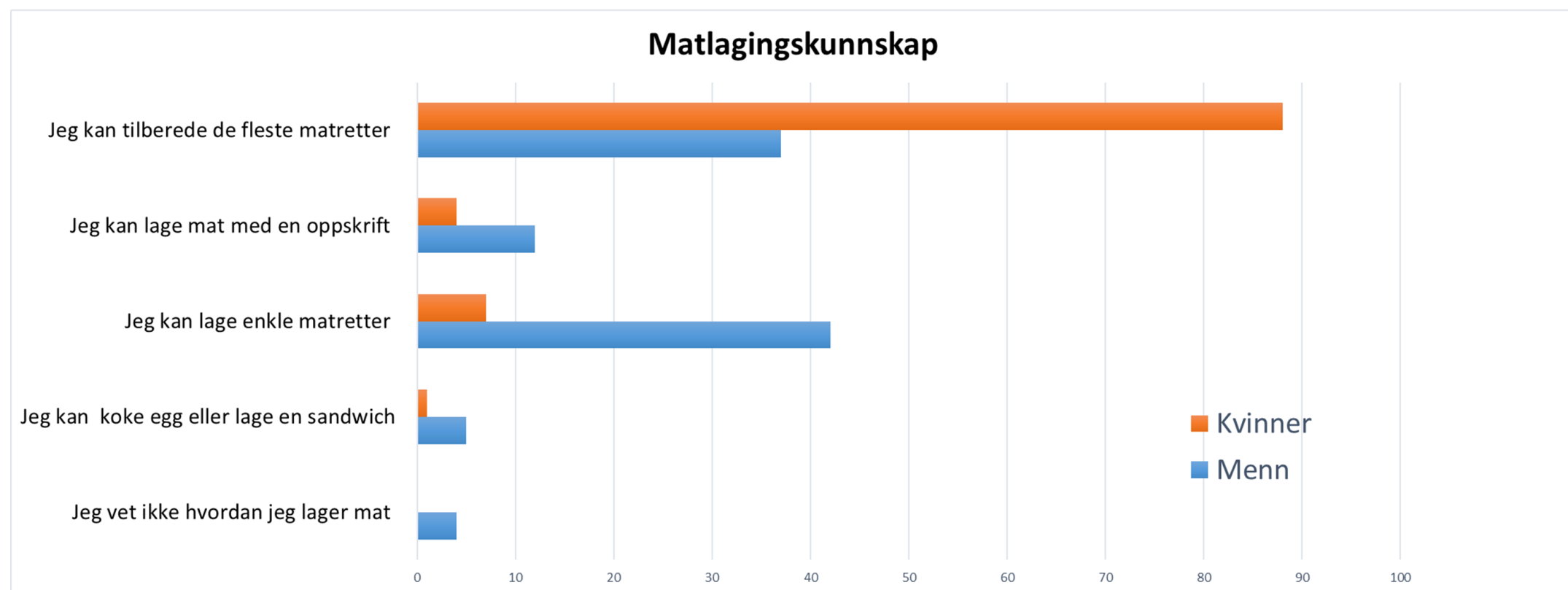
Begrenset muligheter til å lage mat

Jeg vil ikke være på kjøkkenet mer enn nødvendig.

Kunnskap om Mat og

The first time I went into the shop everything was new for me. I never saw frozen food.

Hvorfor matsikkerhet er viktig

- Mat viktig for normalitet og trygghet i hverdagen
- Mat som en form av kommunikasjon mellom asylsøkere og samfunnet de kommer til
- Mat viktig for helse

Vil du vite mer om mat på asylmottak?

- Hør på podkast
  - Mat på asylmottak: «Det viktigste er at barna får mat, det er ikke like viktig med oss voksne.» – Viten og snakkis – Podcast – Podtail
- Les våre artikler
- “I worry if I will have **food** tomorrow”: a study on **food** insecurity among asylum seekers living in Norway
- “I Feel like I'm Eating Rice 24 Hours a Day, 7 Days a Week”: Dietary Diversity among Asylum Seekers Living in Norway
- **Food** Skills and Their Relationship with **Food Security** and Dietary Diversity Among Asylum Seekers Living in Norway
- “**Meagre hospitality**”. Experiences with food among asylum seekers living in Norwegian reception centres

